

Plan mot kränkande behandling för Stadsskogensskolan, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med att förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, barns rättigheter samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2024-08-31

Diarienummer: 2024.242

Gäller för: Stadsskogensskolan,
skola/fritidshem

Giltighetstid: Läsåret 24/25

Revideras senast: September 2025

Dokumentansvarig: Rektor

Om plan mot kränkande behandling

Enligt 6 kapitlet i skollagen ska skolan eller förskolan målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever samt göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Enligt diskrimineringslagen ska förskola/skola arbeta målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolor och skolor ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder. Varje år ska en plan mot kränkande behandling upprättas. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever, en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året samt en redogörelse för hur man genomfört de åtgärder man planerar i föregående års plan.

Vision

Ingen elev på skolan och ingen vuxen som arbetar på vår skola ska känna sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Det är vår självklara målsättning och det vi varje dag arbetar för på Stadsskogensskolan.

Vi strävar efter att alla elever ska få erfara ett lustfyllt och hållbart lärande.

Våra tre ledord i arbetet att skapa ett lustfyllt och hållbart lärande är:
KUNSKAP - ENGAGEMANG - OMTANKE

Vår önskan är att alla elever och alla som arbetar på Stadsskogensskolan ska känna glädje och engagemang i sitt arbete och sitt lärande samt känna en omtanke om varandra och miljön.

Läroplan, Lgr 22

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, och
- i arbetet med normer och värden uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.

Normer och värden, Lgr 22

Förklaring av centrala begrepp i planen

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Det kan också vara kränkande behandling om någon skickar elaka mail eller kommentarer på internet eller via sms. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyre), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av

diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar är trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier* och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på skolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen mot kränkande behandling hos eleverna och ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Skolans kontinuerliga och hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet och könsuppfattning, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller kränkande behandling. Det målinriktade arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. Detta beskrivs i läroplanens övergripande mål, under normer och värden.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar med studieklimat och studiemiljö på vår skola.

Främjande insatser, åtgärder och mål

Forskning visar att det som motverkar kränkningar och mobbning allra mest är att barn och vuxna känner gemenskap och samhörighet. Därför arbetar vi aktivt med att skapa en sådan kultur på skolan. Vi värnar om våra återkommande traditioner där barnen tar ett stort ansvar för genomförandet.

Det här främjar ett gott klimat:

- barn och vuxna känner gemenskap och samhörighet
- barn och vuxna samtalar om värderingar
- barn och vuxna känner engagemang och omsorg för varandra
- barn är delaktiga och tar ansvar för aktiviteter med stöd av vuxna
- de vuxna är tydliga auktoriteter som sätter klara och kända gränser och agerar när något händer
- vårdnadshavare medverkar i arbetet mot kränkande behandling

Hur vi arbetar med främjande åtgärder och mål på Stadsskogensskolan:

För att detta ska bli verklighet arbetar vi hela tiden med vår värdegrund. Det arbetet består av olika delar. Här är några exempel:

- Samlingar och lektioner där alla elever har möjlighet att vara delaktiga i hur vi tillsammans skapar en grupp med ett tryggt klimat.
- Vi använder kooperativa strukturer i undervisningen för att öka alla elevers delaktighet och engagemang.
- Samtal om skolans trivselregler för att alla elever ska förstå vad dessa regler innebär.
- Alla vuxna på skolan arbetar för att skapa goda relationer och ett positivt samarbete med elever, vårdnadshavare och arbetskamrater.
- Vi lyfter goda exempel och använder oss av positiv förstärkning.
- Vi har en utvecklad rastverksamhet med aktiviteter där rastpedagog planerar och håller i aktiviteter. En av skolans lärare i fritidshemmet har detta som sitt huvudansvar.
- Vi har återkommande aktiviteter i åldersblandade grupper för att våra elever ska lära känna varandra på skolan.
- Vi gör regelbundna kartläggningar av hur våra elever upplever skolmiljön, om det finns platser och situationer där de känner sig otrygga. Kartläggningen sker bland annat genom att eleverna använder sig av Hemliga boken. Boken är till för att reflektera utifrån bestämda frågor kring trivsel och trygghet. Ett målinriktat och strukturerat arbete kring det som kartläggningen visar utvärderas kontinuerligt.
- För att undvika olika konfliktsituationer arbetar vi för att eleverna ska känna sig trygga i de olika sammanhang de befinner sig i under dagen. Vi har förbestämda platser i klassrummet men även i matsalen och i korridoren. Vi undviker fria val av grupper för att undvika att någon hamnar utanför.
- Skolan arbetar aktivt med att skapa tillgängliga lärmiljöer där eleverna ska kunna delta utifrån sina förutsättningar.
- Skolan har ett aktivt arbete för att främja bra språkbruk och respektfullt bemötande mellan elever samt mellan elever och personal.

Årshjul

Elevhälsan möts varje vecka och diskuterar ärenden. Klassgenomgång sker tre gånger per läsår för varje klass. Där deltar elevhälsoteamet samt pedagoger som arbetar med klassen. Arbetslagen har elevhälsoarbete på dagordningen regelbundet. Vid utvecklingssamtal tas elevens trygghet och trivsel upp.

Maj - Juni

- Med hjälp av läsårets dokumentation samt en analys av årets anmälningar utvärderas årets plan. Resultatet utgör utgångsläget för upprättande av nästa års plan.
- Eleverna reflekterar i hemliga boken.
- Pedagogerna utvärderar hemliga boken.

Augusti - September

- I vårt systematiska kvalitetsarbete har vi under första delperioden särskilt fokus på trygghet och trivsel.
- Vänskapsvecka
- Eleverna reflekterar i hemliga boken kring trivsel och trygghet.
- Pedagogerna utvärderar hemliga boken.
- Arbete på hela skolan med våra ordningsregler.
- Uppdatering av plan mot kränkande behandling.
- Säkerställa att alla känner till innehållet i planen och rutiner för anmälan.

Oktober - December

- Eleverna reflekterar i hemliga boken kring trivsel och trygghet.
- Pedagogerna utvärderar hemliga boken.
- Skolsköterskan har hälsosamtal med alla elever i åk 4.

Januari - April

- Elever i åk 5 genomför GR-enkäten .
- Elever i åk 2 genomför enkät från Skolinspektionen.
- Vänskapsvecka.
- Eleverna reflekterar i hemliga boken kring trivsel och trygghet.
- Pedagogerna utvärderar hemliga boken.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med elever, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Elevernas delaktighet

Det är av största vikt att våra elever känner sig delaktiga i skolans vision om vårt trygghetsarbete.

Våra elever är delaktiga genom att:

- vi har samtal i klasserna/grupperna om hur vi skapar arbetsfokus och aktivitetsfokus,
- vi har klassråd, fritidsråd och elevråd där alla elever har möjlighet att vara delaktiga i hur vi tillsammans skapar en skola med tryggt klimat,
- klasserna arbetar med skolans trivselregler för att alla elever ska förstå vad dessa regler innebär för att kunna vara med och påverka genom klassråd och elevråd,
- vi har rastsamtal före och efter rasterna. Eleverna uppmuntras att leka med kompisar som man inte brukar leka med,
- våra äldre elever är förebilder genom att hålla i lekar, läxhjälp, redovisa arbeten mm,
- vi har återkommande gemensamma aktiviteter under året där eleverna får vara med och forma innehållet för att skapa "vi-känsla" på skolan, t ex storsamlingar, faddergrupper, vänskapsvecka och lekdag i tvärgrupper,
- elevernas reflektioner i hemliga boken utvärderas kontinuerligt och blir ett verktyg för delaktighet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Våra vårdnadshavare är delaktiga genom:

- utvecklingssamtal där vi kartlägger trivsel och trygghet genom dokumentet "jag och skolan",
- information på föräldramöten med möjlighet till samtal,
- informationsbrev,
- kontakt vid lämning och hämtning,
- Arena och Unikum,
- formella och informella samtal.

Det är viktigt att vårdnadshavare informerar personal på skolan om det framkommer att ett barn på skolan blir utsatt för kränkning av något slag. All personal är skyldig att ta reda på vad som hänt och se till att arbetet för att stoppa kränkningen kommer igång så fort som möjligt.

Personalens delaktighet

Rektor, elevhälsoteam och personal reviderar planen varje hösttermin. Vi sätter också upp nya specifika mål för läsåret utifrån verksamhetsuppföljningen.

Vi arbetar kontinuerligt med vår värdegrund. Detta sker genom gemensamma diskussioner i olika forum för att skapa samsyn.

Kartläggning av risker och analys - förebyggande arbete

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Översynen behandlar nivåerna elev, klass och skola. De risker som vi beskriver nedan har vi identifierat genom analys av tidigare anmälningar om kränkande behandling, resultat från utifrån hemliga boken, observationer gjorda av personal på skolan samt inkomna synpunkter från vårdnadshavare.

Risker identifierade avseende kränkande behandling

Otrygga områden

Det finns en risk att platser på skolan upplevs som otrygga. Exempel är skolgården, omklädningsrum och korridorer.

Sociala medier

Med ett ökat användande av sociala medier, med stigande ålder i skolan, finns risker med ökat antal kränkningar på nätet. Vi har observerat att vissa konflikter kan starta på sociala medier för att sedan fortsätta i skolan.

Attityd/språkbruk

Vi har sett i anmälningarna om kränkande behandling att många händelser grundar sig i, eller börjar med taskiga/kränkande kommentarer. Pedagogerna uttrycker att det är ett ökat problem med språkbruk. Risken är dels att ett otrevligt språkbruk sprider sig men det hårda klimatet skapar också en känsla av otrygghet.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i skolan.

Kön

Vi kan se att det finns en risk att elever blir olika behandlade beroende av vilket kön eleven har eller identifierar sig med. Risken beror på ett normativt tänkande hos såväl skolans personal och elever som i samhället i stort.

Könsidentitet och könsuttryck

Vi kan se att det finns en risk med att elever inte kan agera fritt utifrån sin könsidentitet eller könsuttryck i skolan.

Etnisk tillhörighet

Då skolan inte är mångkulturell med elever från flera olika kulturer, ser vi risker med att elever blir trakasserade på grund av etnisk tillhörighet.

Religion eller annan trosuppfattning

Skolan identifierar motsvarande risk som för etnisk tillhörighet.

Funktionsnedsättning

Vi ser risker att elever med funktionsnedsättning blir diskriminerad genom otillgänglig miljö, såväl socialt, pedagogiskt och fysiskt.

Sexuell läggning

Vi ser risker i verksamheten med att elever känner sig utsatta på grund av sexuell läggning då värdeladdade ord kopplade till sexuell läggning används som skällsord.

Ålder

Vi ser risker med att elever missgynnas på grund av ålder vid olika aktiviteter på skolgården, vad gäller t.ex. tillgång till fotbollsplan eller gagarinken.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov skolan identifierat i sin kartläggningen ligger till grund för de insatser som genomförs under kommande år. Åtgärderna tidplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Prioriterat mål	Aktiv åtgärd	Uppföljning, hur och ansvarig	Ansvarig för insatser och uppföljning
Ökad trygghet	Vänskapsvecka som "kick off" i arbetet. Gemensamma strukturer och rutiner. Goda förebilder bland äldre elever - fadderverksamhet. Nära föräldrasamarbete. Gemensamma rutiner såsom lugna stunden och uppstart av dagen. De vuxna bestämmer platser och grupper. Vi följer konsekvenstrappan som är väl känd av elever och personal. Ett kooperativt arbetssätt. Rastpedagog som håller i aktiviteter på rasterna.	Vecko-reflektioner i arbetslagen och delanalyser på respektive kategorimöte. Hemliga boken.	Samtliga pedagoger

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

När det finns misstanke om att en elev blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor. Anmälan sker digitalt via länk på kommunportalen av den som sett händelsen eller pratat med eleverna.

Ta reda på vad som har hänt; den som sett händelsen/klasslärare samtalar med den som blivit utsatt och den som har utsatt, även prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.

När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas av den som sett händelsen/klasslärare. Efter att en anmälan upprättas gör rektor bedömning om det finns behov av att ytterligare utreda händelsen. Rektor beslutar och delegerar utredning till den som är bäst lämpad utifrån situationen. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet som gjorts i direkt samband med händelsen och anmälan. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Om personal utsätter elev för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon personal utsätter en elev för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

För elever och vårdnadshavare

Om du som elev blivit utsatt eller vet någon som har blivit utsatt, vänd dig till någon du känner förtroende för. Du kan t.ex. vända dig till din klasslärare, lärare på fritidshemmet, skolsköterska eller kurator.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta rektor eller mentor.

Det är rektor som ansvarar för skolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till skolan:

Rektor 0322 - 61 72 83

Biträdande rektor 0724- 65 65 53

Kurator 072-456 43 45

Skolsköterska 0322 - 61 64 27

Administratör 0322- 61 72 31

Bilagor

Bilaga 1 - Rutin kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

<https://alfresco.alingsas.se/share/page/site/barn-och-ungdomsfrvaltningen/document-details?nodeRef=workspace://SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1#page=1>

Bilaga 2 - Förenklad version av Planen mot kränkande behandling och diskriminering

<https://alfresco.alingsas.se/share/page/site/barn-och-ungdomsfrvaltningen/document-details?nodeRef=workspace://SpacesStore/3cb53e07-c0f6-4db5-bd0f-ee54b685c533#page=1>

Bilaga 3 - Skolans ordningsregler

<https://alfresco.alingsas.se/share/page/site/barn-och-ungdomsfrvaltningen/document-details?nodeRef=workspace://SpacesStore/241e559c-3b12-44fd-a22a-4fe85cb4e060#page=1>

Bilaga 4 - Konsekvenstrappa

<https://alfresco.alingsas.se/share/page/site/barn-och-ungdomsfrvaltningen/document-details?nodeRef=workspace://SpacesStore/4487fd00-4a0a-4891-8d85-c833f0407ca5#page=1>